

Kouzelný koberec

napsal Karel May

V hlavní mešitě slavného šířitského poutního města Mašhad Husajn lze v modlitební nice spatřit koberec, o němž lidé vypravují následující historku:

K Ijarovi, tkalcovi koberců známému po celém Orientu, přišel Júsuf el Kürkçü, stejně tak slavný musaníf, aby objednal koberec pro svého přítele Mazaka, mladého kutubiho. Ijar řekl:

„Vlastně na tuto práci nemám čas, ale poněvadž jsi to ty, přijmu ji. Je určena pro Mazaka, jehož mám v úctě, proto ti dodám nejen neobyčejný koberec, ale vyrobím ti ten nejlepší, co dovedu.“

Po nějakém čase Júsuf el Kürkçü přišel prohlédnout rozdělanou práci. Když tak učinil, pravil:

„Jsem s tebou nespokojen, ó Ijare. Chtěl bych vzorek, který by se líbil všem lidem, zejména nosičům a poháněčům oslů; zdá se, že jsi mi nerozuměl.“

Tkadlec odpověděl:

„Tuto práci jsi objednal pro kutubiho Mazaka který není ani nosič, ani poháněč, a když myslíš, že je moje práce určena pro nechápavé, tak se mýlíš. Nech mě pracovat dle mého; budeš spokojen!“

„Co si vlastně přeješ udělat?“ tázal se Júsuf.

„Kouzelný koberec, který každou nohu, jež na něj vstoupí, obrátí na cestu lásky. Předú jej z vláken, která se nikdy neprochodí, nýbrž potrvají věčně.“

Toto ubezpečení Kürkçümu stačilo. uklidněn šel pryč. Když se však po několika dnech vrátil, aby zkontroloval postupující práci, zamračil se a řekl:

„Vidím postavy, které se mi nelíbí a nebudou se líbit ani nikomu jinému! A vidím pozadí plné výroků moudrosti, lásky a milosrdenství, které ruší oko pozorovatelovo. Prosím tě, abys již takto nepokračoval!“

Tkadlec se na něj vážně zadíval, zavrtěl užasle hlavou a odvětil:

„Považoval jsem tě za znalého mých dovedností a myslel jsem, že mi důvěřuješ. Či snad jsem se zmýlil? Přeješ si ode mě nějaké dílo, tak ho nenarušuj již na počátku a počkej se soudem, až bude hotovo. Pokud to ale nedokážeš, jdi na bazar, kde zoufale čekají na kupce a vnutí ti dnes to, co se určitě do zítřka rozpadne.“

Kürkçü mlčky odešel. Nesouhlasil s Ijarem, třebaže mu nedovedl odporovat. Když však přišel potřetí a jeho zrak padl na polodokončený koberec, zvolal:

„Mašalláh! Co to vidí mé oči! I přes má přání plníš pozadí stále nežádoucími slovy a postavy, které na něm jsou, budou vyvolávat nelibost každého pravověrného! Zkrat' svou práci a rychle dokonči okraj! Poněvadž jsem jej objednal, ponechám si ho, přestože se mi nelíbí. Sice teď bude koberec kratší, než jsem myslel, ale na bazaru je k mání dost jiných, které mohu dát kutubimu Mazakovi, aby byl spokojen.“

Ijar se zvedl od své práce, smutně se usmál a řekl:

„Takže jsi ode mě očekával pouze zboží jako z bazaru a považoval mě za syna obyčejného vkusu! Kdyby to tak bylo, tak bych s ostatními seděl na lavici před krámem a jako oni bych hulákal na kupce. Ale já předu z myšlenek, které nelze zkrátit, a když jsem hotov, tak jsou tyto myšlenky proměněny ve skutky. Jdi klidně pryč a nakupuj teď, kde chceš! Nemusíš si moji práci ponechat a zaplatit ji. Stará se o mě Alláh, nikoliv můj obchod!“

Júsuf el Kürkçü se váhavě vzdálil, tuše, že jednal pošetile. Ijar ale poslal koberec, když ho dokončil, al-Aklovi, nejmoudřejšímu z chalífů. Ten jej nechal rozložit před svúj trůn, svolal velikány své říše, a když stanuli před kobercem, pravil:

„Pomodlete se svatou Fátihu a poklekněte na toto plátno! Bylo mi řečeno, že je to poradní koberec. Přeji si ho vyzkoušet.“

Tu vystoupil velkovezír a řekl:

„Nechtěl bys rozvinout Prorokův svatý prapor, abychom na hrotech našich šavlí roznesli učení islámu po celém světě? Porad'me se, zda je to vůle Alláhoval!“

„Budiž vám to dovoleno,“ odpověděl chalífa, „poklekněte na okraj

koberce a pomodlete se!“

Všichni poslechli. Koberec byl šedivý a nic na něm nebylo vidět, žádný výrok nebo obraz. Jakmile však předříkávač vyslovil první slova Fátihy, koberec začal ožívat. Povrch plátna potemněl a objevily se na něm zlatě se třpytící citáty v pořadí, v jakém je Ijar vpletl do látky. Objevil se zelený vlající Prorokův prapor a kolem něj se shromáždily všechny postavy, které se Jusúfovi al Kürkçü nelíbily: řvoucí a tančící darvíšové, saftové, ulamové, misionáři, kácející se sloupy a kněží. Všechny stály zřetelně před zraky modlících se, až ti vyslovili poslední slova Fátihy:

„A neved' nás cestou zboudilých!“

Jakmile byla tato slova vyřčena, postavy se začaly měnit. Bylo jich přesně tolik, co modlících se, před každým z nich stála jeho vlastní neuvěřitelně přesná podobizna, která však zesměšňovala jeho vlastní víru. Předříkávač poděšeně vyskočil a zakřičel:

„Ne, ne, to nejsem já! Ó Alláhu, dej, at' jsem jiný!“

Chalífa al-Akl sestoupil ze svého trůnu, postavil se na střed koberce a pravil:

„Jste to vy, jak se zde vidíte. To vám koberec ukazuje povahu vaší víry. Dávejte nyní dobrý pozor, co se bude dít!“

Plni očekávání se na něj dívali, co se stane. Jeho obličej se zkrivil a postava se mu změnila; na koberci již nestál chalífa, ale tkadlec Ijar. Zvedl velitelsky ruku a řekl:

„Ustupte zpět; viděli jste dost! Pokud vám tento koberec ukáže lepší obraz vaší víry, pak máte dovoleno rozvinout Prorokův prapor. Vydíte teď moji duši žijící v mém díle. Položím koberec v Alláhově chrámu. Jděte tam, kdykoliv se budete potřebovat poradit! Moje duše vám vždy řekne pravdu!“

Jakmile domluvil, tak zase zmizel, a s ním před jejich udivenými zraky i koberec. Další den se ale rozšířila zvěst, že leží v modlitební nice mešity v Mašhad Husajn velký šedý koberec, který nikdo nedovede odstranit. Nenápadně se v noci objevil a nikdo ho nepřinesl; všichni hlídači mešity to byli ochotni odpřísáhnout.

Karel May – Kouzelný koberec

Z německého originálu Der Zauberteppich

dostupného na internetové adrese

<http://www.karl-may-gesellschaft.de/kmg/primlit/erzaehl/reise/zaubert/zaubert.htm>

přeložil Ondřej Majerčík

Praha, 2010

<http://karel-may.majerco.net>

Budu vděčný za oznámení nalezených chyb či za jiné návrhy na zlepšení. Můžete využít e-mail majerco@seznam.cz. Děkuji.